

WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI
UNIWERSYTET WARSZAWSKI

CENTRUM BADAŃ NAD PRAWEM
EUROPY WSCHOĐNIEJ I AZJI CENTRALNEJ

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Кафедра службового та медичного права Інституту права
Навчально-науковий центр медичного права Інституту права
Центр Досліджень Права Східної Європи і Центральної Азії
факультету права та адміністрації Варшавського університету
Міжнародна асоціація медичного права

МАТЕРІАЛИ

IV Всеукраїнської науково-практичної конференції **з міжнародною участю**

«Розвиток медичного права України
в контексті євроінтеграційних
та глобалізаційних процесів»

10 грудня 2020 року

Київ
Талком
2021

УДК 34::61](477)(082)

Р64

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Навчально-наукового Інституту права
КНУ імені Тараса Шевченка
(протокол № 8 від 3 грудня 2021 р.)*

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Орлюк О.П. (співголова оргкомітету) — академік НАПрН України, д.ю.н., професор, в.о. директора Інституту права КНУ імені Тараса Шевченка;

Берлач А.І. (співголова оргкомітету) — д.ю.н., професор, завідувач кафедри службового та медичного права Інституту права КНУ імені Тараса Шевченка, заслужений юрист України;

Гревцова Р.Ю. (співголова оргкомітету) — к.ю.н., доцент, доцент кафедри службового та медичного права, директор Навчально-наукового центру медичного права Інституту права КНУ імені Тараса Шевченка, адвокат;

Костицький В.В. — академік НАПрН України, д.ю.н., професор, президент Міжнародної асоціації медичного права;

Турлуковський Я.В. — доктор права, директор Центру досліджень права Східної Європи і Центральної Азії факультету права та адміністрації Варшавського університету;

Сушик О.В. — к.ю.н., доцент, доктор кафедри службового та медичного права, заступник директора Центру європейських студій інституту права КНУ імені Тараса Шевченка;

Суходольська А.А. — к.ю.н., адвокат, провідний юрисконсульт Навчально-наукового центру медичного права Інституту права КНУ імені Тараса Шевченка.

Р64 **Розвиток** медичного права України в контексті євроінтеграційних та глобалізаційних процесів: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Київ, 10 грудня 2020 року / ред. кол. проф. Орлюк О.П., доц. Гревцова Р.Ю., к.ю.н. Суходольська А.А. та ін. — К.: Талком, 2021. — 282 с.

ISBN 978-617-8016-32-6

У збірник вміщено Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Розвиток медичного права України в контексті євроінтеграційних та глобалізаційних процесів», яка відбулася в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка 10 грудня 2020 року.

УДК 34::61](477)(082)

ISBN 978-617-8016-32-6

© Талком, 2021

ЗМІСТ

SURROGACY CONTRACTS IN LIGHT OF INTERNATIONAL LAW Doctor Janusz Roszkiewicz (PhD in Law)	10
THE STATE OF EPIDEMIC EMERGENCY AND THE STATE OF EPIDEMIC IN A COMPARATIVE PERSPECTIVE Prof. Leszek Bosek	11
ECOLOGICAL FUNCTION OF THE STATE AND HEALTH CARE S. Bobrovnyk, V. Kostytsky, I. Kostytska, O. Varych	16
THE CONCEPT OF DUE CARE IN MEDICAL LAW IN A COMPARATIVE PERSPECTIVE Doctor Witold Borysiak (PhD in Law)	18
АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ КАРАНТИННОГО ЗАКОНОДАВСТВА: УКРАЇНА ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД Бабич Я.С.	22
ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ МЕДИЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ЯК ПЕРЕДУМОВА ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я Баришніков М.Р.	27
ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ РЕГУЛЮВАННЯ ПОВОДЖЕННЯ ІЗ ВІДХОДАМИ, ЩО ВИНИКЛИ ВНАСЛІДОК ПОШИРЕННЯ КОРОНАВІРУСНОЇ ХВОРОБИ (COVID-19), В УКРАЇНІ Бевз О.В.	30
РЕФОРМА СИСТЕМИ ТРАНСПЛАНТАЦІЇ АНАТОМІЧНИХ ОРГАНІВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ Березюк А.В.	35
ПАНДЕМІЯ COVID-19 ЯК ВИКЛИК НАЦІОНАЛЬНІЙ СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я: РЕАКЦІЯ ДЕРЖАВИ ТА СУСПІЛЬСТВА Берлач А.І.	39

ПРАВА ЛЮДИНИ ТА ПУБЛІЧНИЙ ІНТЕРЕС В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ	
Бойко І.В.	44
ПОСМЕРТНЕ ДОНОРСТВО В УКРАЇНІ: НОВІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ЧИННОГО ЗАКОНОДАВСТВА	
Болдіжар С.О., Пішта В.І.	49
РОЛЬ ГОСПОДАРСЬКИХ АСОЦІАЦІЙ НА РИНКУ МЕДИЧНИХ ВИРОБІВ УКРАЇНИ	
Бондаренко Д.О.	54
ВІРТУАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ: ЕТИЧНІ ТА ЮРИДИЧНІ АСПЕКТИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ СВІДОМОСТІ	
Бугайова Н.М.	61
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ПРИ ЗАХИСТІ ЛІКАРСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ	
Булеца С.Б.	67
ІНСТИТУТ ІНФОРМОВАНОЇ ЗГОДИ В МЕДИЧНОМУ ПРАВІ	
Бурятова В.О.	72
ПРОБЛЕМИ ПРАВА МІЖНАРОДНОЇ СПІЛЬНОТИ У СВІТЛІ ПАНДЕМІЇ COVID-19	
Буткевич О.В.	77
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ПОРІВНЯЛЬНОЇ РЕКЛАМИ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ: ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ, США ТА ЄС	
Волинець І. П.	82
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ВИКЛИКИ МЕДИЧНОЇ ПРАКТИКИ В КОНТЕКСТІ МЕТАЕТИКИ: СИСТЕМНОЇ СТАБІЛІЗАЦІЇ, ГУМАНІТАРНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ДЕРЖАВНО-САМОВРЯДНОГО ПАРТНЕРСТВА	
Гордієнко О.В.	88
ПРАВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ COVID-19: ВИКЛИКИ, ЗАВДАННЯ, ТРЕНДИ	
Гревцова Р.Ю.	91

ПРИНЦИПИ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕПРОДУКТИВНИХ ПРАВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ КРИЗЬ ПРИЗМУ ПАНДЕМІЇ COVID-19 Григоренко О.В.	95
ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ РЕЄСТРАЦІЇ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ В УКРАЇНІ Гусева Г.В.	99
КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПІДКУП МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА ПРЕДСТАВНИКОМ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ КОМПАНІЇ Гуторова Н.О.	105
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РЕФОРМУВАННЯ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ Двірська О.В., Коваль А.М.	110
ДЕЯКІ КОНТРОВЕРСІЙНІ АСПЕКТИ ПРИВАТНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИН ВІДШКОДУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ ШКОДИ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я Дубицька Н.Т.	114
НЕІНФЕКЦІЙНІ ЗАХВОРЮВАННЯ: ПРОВІДНА РОЛЬ ЗАКОНОДАВСТВА У ЗНИЖЕННІ ЗАХВОРЮВАНОСТІ ТА СМЕРТНОСТІ Думчева А.Ю.	118
ПРОБЛЕМИ ПОСВІДЧЕННЯ ЗАПОВІТІВ ОСІБ, ЯКІ ГОСПІТАЛІЗОВАНІ АБО ПЕРЕБУВАЮТЬ НА ОБСЕРВАЦІЇ ЧИ САМОІЗОЛЯЦІЇ ЧЕРЕЗ COVID-19 Зальотін В.М.	120
ЧОМУ РІВНІСТЬ ТА НЕДИСКРИМІНАЦІЯ Є ВАЖЛИВИМИ ПРИ РЕАГУВАННІ НА COVID-19 Заяць Н.В.	124
ОГЛЯД МОДЕЛЕЙ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я Зозуля Д.В.	128

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОСТІР І ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я: ВИКЛИКИ COVID 19 Калініна А.В.	131
НАЦІОНАЛЬНА ПАТЕНТНА РЕФОРМА В СФЕРІ ФАРМАЦІЇ 2020 Кашинцева О.Ю.	135
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ДО ЛІКУВАННЯ МЕХАНІЗМАМИ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ Кашинцева О.Ю., Трофименко М.М.	139
ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК СПОСІБ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У СФЕРУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я НА ПРИКЛАДІ СТВОРЕННЯ ЦЕНТРУ МАЛОІНВАЗИВНОЇ ХІРУРГІЇ У МІСТІ ТРУСКАВЕЦЬ (ФІНАНСОВО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ) Коваль Ю.А.	143
ОСОБЛИВОСТІ СУДОВО-ПСИХІАТРИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ОСІБ, ЯКІ СКОЇЛИ СЕКСУАЛЬНІ ЗЛОЧИНИ Козерацька О.А.	148
ПРАВА ПАЦІЄНТА ТА МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19 Костенко І.В.	152
МОДЕРНІЗМ У СУЧАСНОМУ ПРАВОРОЗУМІННІ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОГО ПРАВА Костицький В.В.	155
НЕДОПУСТИМІСТЬ ВИСНОВКУ СУДОВО-МЕДИЧНОГО ЕКСПЕРТА, ОТРИМАНОГО З ІСТОТНИМ ПОРУШЕННЯМ ВИМОГ КПК, ЯК ДОКАЗУ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ Костюченко О.Ю.	159
ПРАВО ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ПОШИРЕННЯ ГОСТРОЇ РЕСПІРАТОРНОЇ ХВОРОБИ COVID-19, ПРИЙМАТИ АКТИ РЕГУЛЮВАННЯ САНІТАРНО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНИХ ПИТАНЬ, ЯКІ СУПЕРЕЧАТЬ АКТАМ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ Котерлін О.Р.	163

КАРАНТИННІ ОБМЕЖЕННЯ У ВИГЛЯДІ ТИМЧАСОВОГО ПРИПИНЕННЯ ПЛАНОВИХ ГОСПІТАЛІЗАЦІЙ ПАЦІЄНТІВ В УКРАЇНІ З ТОЧКИ ЗОРУ МЕДИЧНОГО ПРАВА Кривенко О.І., Стацак А.Ю., Капустник В.В.	166
ДО ПИТАННЯ ПРО ПРАВО ПАЦІЄНТА НА ТАЄМНИЦЮ ПРО СТАН ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ КОРОНАВІРУСНОЇ ХВОРОБИ (COVID-19) Курилiна В.В.	171
ІНФЕКЦІЙНА БЕЗПЕКА У ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ Кучма О.Л.	176
ПСИХІАТРИЧНА ДОПОМОГА В УМОВАХ РЕФОРМИ Лісневська Н.О.	180
КОНЦЕПЦІЯ ПРАВО БІОЕТИКИ: СУЧАСНИЙ РОЗВИТОК НОВОГО НАУКОВОГО НАПРЯМУ Максименко В.В.	183
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД Мацелюх І.А.	187
ОСОБИСТА АВТОНОМІЯ ПАЦІЄНТА В АБСОЛЮТНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ: ПРОГАЛИНИ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ Миронова Г.А.	191
ЦИФРОВЕ ЗДОРОВ'Я — НОВИЙ ВИКЛИК СУЧАСНОСТІ Міхровська М.С.	200
ДОСЛІДИ НАД ЕМБРІОНАМИ ЛЮДИНИ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ТЕХНОЛОГІЇ ШТУЧНОЇ МАТКИ ПОТРЕБУЮТЬ ПРАВОВОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ Москаленко К.В.	203
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ДОСТУПУ ДО МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ НЕ МАЮТЬ ІДЕНТИФІКАЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ: УКРАЇНСЬКИЙ АСПЕКТ Мотилюк Олексій	205

ПРОЕКТ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО СИСТЕМУ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я» ПОТРЕБУЄ ДООПРАЦЮВАННЯ Музика-Стефанчук О.А.	209
СТАНОВЛЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я НА ПОЧАТКУ ХХ СТ. Мусієнко А.В., Мусієнко М.А.	212
ДОТРИМАННЯ ОСНОВОПОЛОЖНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ КОРОНАВІРУСНОЇ ХВОРОБИ COVID-19 Нельга Е.В.	215
ПРОБЛЕМАТИКА НАЙМЕНУВАННЯ СТОРІН ДОГОВОРУ ПРО ПЕРСОНАЛІЗОВАНЕ ЗБЕРІГАННЯ ПУПОВИННОЇ КРОВІ Омельченко О.П.	218
БІОЕТИЧНА ПРОБЛЕМА ЗНИЩЕННЯ ЕМБРІОНІВ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ДОПОМІЖНИХ РЕПРОДУКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ (ПРАКТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ) Островська Б.В.	221
ДОГОВОРИ КЕРОВАНОГО ДОСТУПУ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА ЗДОРОВ'Я Пашков В.М.	227
КОНЦЕПТ «МЕДИЧНЕ СОРТУВАННЯ (ТРИАЖ)»: АРТИКУЛЯЦІЯ, ЛЕГІТИМІЗАЦІЯ ТА ПРИКЛАДНЕ ЗАСТОСУВАННЯ Проневич О.С.	230
ВДОСКОНАЛЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ П'яткова К.К.	235
РОЛЬ ЦІННОСТЕЙ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я У ЄВРОПЕЙЗОВАНОМУ (ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ) СВІТІ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ Радишевська О.Р.	240

ПЕРСОНАЛІЗОВАНА МЕДИЦИНА В УКРАЇНІ: ПРАВОВІ РЕАЛІЇ Росильна О.В.	248
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТАЦІОНАРНОГО ЛІКУВАННЯ У ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ (COVID-19) [5] Сіньова Л.М.	253
ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ПРОТИДІЇ COVID 19 Суходольська А.А., Тимошенко М.О.	258
ЕВТАНАЗІЯ НОВОНАРОДЖЕНИХ: ПРАВОВІ ПИТАННЯ НА ПРИКЛАДІ ДОСВІДУ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН Танасова О.О.	262
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ Фіщенко Я.В.	267
МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАХИСТУ ПРАВ ХВОРИХ НА ВІЛ/СНІД В УМОВАХ COVID-19 Хендель Н., Пасечник О.	270
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ РЕЛІГІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЕПІДЕМІЇ SARS-COV-2 ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я: ЗАБОРОНИТИ НЕ МОЖНА ПРАЦЮВАТИ Цвєткова Ю.В.	273
ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ ПАЦІЄНТА ТА МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ КОРОНАВІРУСНОЇ ХВОРОБИ COVID-19 Шевель А.В.	277

10. Гнатенко О., Гурін М. Новий коронавірусний закон: обробка персональних даних без згоди власника та інші зміни законодавства. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://biz.ligazakon.net/analytys/194650_noviy-koronavirusniy-zakon-obrobka-personalnikh-danikh-bez-zgodi-vlasnika-ta-nsh-zmni-zakonodavstva

11. Володовська В. «Не час для згоди»: що не так із новим «антивірусним» законом. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://dslua.org/publications/ne-chas-dlia-zghody-shcho-ne-tak-iz-novym-antivirusnym-zakonom/>

12. Як ЕСОЗ сприяє збереженню лікарської таємниці: роз'яснення НСЗУ від 29.08.2020. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.medsprava.com.ua/news/3160-yak-esoz-spriya-zberejennyu-lkarsko-tamnit-roz-yasnennya-nszu>

ІНФЕКЦІЙНА БЕЗПЕКА У ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ

Кучма О.Л.,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

(м. Київ, Україна)

2020 рік ввійде в історію, перш за все, як рік пандемії коронавірусної хвороби Covid-19, яка становить загрозу для всього світу. За даними Центру громадського здоров'я станом на 29 листопада 2020 року в Україні зафіксовано 12978 нових підтверджених випадків коронавірусної хвороби Covid-19, а за весь час пандемії в країні захворіло 722679 осіб [1].

В Україні запроваджено низку заходів, спрямованих на подолання (зменшення) негативних наслідків від пандемії Covid-19 (для людини, економіки, суспільства, держави).

При запровадженні протиепідемічних заходів слід дотримуватися інфекційної безпеки вдома, в громадських місцях, на роботі тощо. Саме завдяки комплексним заходам та виваженій стратегії дій вдасться отримати оптимальний результат.

Важливу роль в боротьбі із пандемією Covid-19 відіграє особисте ставлення людини до ситуації і її впевненість в безпеці/небезпеці довкола. На жаль, деяким для того, щоб регулярно мити руки, необхідно щоб про це сказав Президент з телеекрану. Кожен має своє ставлення до пандемії Covid-19 і коригує свою поведінку відповідно до власного розуміння ситуації і наявності небезпеки (від самогубства після отримання інформації про діагноз до твердого переконання, що інформація про небезпеку пандемії доводиться до відома людей заради збагачення продавців медичних масок тощо).

Тому вкрай важливо якої якості джерела інформації про пандемію Covid-19 та наскільки об'єктивну інформацію можна отримати із засобів масової інформації. На жаль, окремі експерти (чи особи, які себе так позиціонують) в гонитві за «лайками», для привернення до себе уваги поширюють не завжди достовірну інформацію, що не приводить до об'єктивного розуміння ситуації та зниження небезпеки від пандемії Covid-19.

Найчастіше у особи є три осередки інфекційної небезпеки: дім, громадські місця, робота/навчання. В залежності від особистого розуміння небезпеки в своєму житті та обставин особа може змінити співвідношення часу перебування себе в згаданих осередках та змінити усталений побут і звички. Наприклад, по можливості працівник може перейти на дистанційну форму роботи, при цьому збільшиться час знаходження вдома та зменшиться час перебування у транспорті, переглядеться кількість відвідин магазину, зменшиться чи виключиться час перебування на роботі.

Також потребує перегляду і система організації життєдіяльності в кожному з осередків (наприклад, прати речі, в яких був на вулиці, перед тим як вішати до шафи, ретельніше дезінфікувати продукти тощо, в громадському місці використовувати засоби індивідуального захисту, на роботі (якщо немає можливості працювати дистанційно) також посилити заходи з гігієни, а також свідомі роботодавці (які розуміють, що здоровий працівник — це вигідно) вживають заходи інфекційного контролю (вимірювання температури у працівників справним! термометром, дезінфекція дверних ручок, забезпечення працівників антисептичними засобами, облаштування зон обслуговування клієнтів захисними перегородками тощо).

Для стимулювання роботодавців дбати про працівників і клієнтів прийнято Тимчасові рекомендації, якими визначені вимоги до провадження господарської діяльності окремих категорій суб'єктів господарювання під час карантину [2].

Як слушно зауважує Р.Ю. Гревцова, враховуючи необхідність належного інституційного забезпечення розвитку громадського здоров'я та удосконалення державно-правового регулювання відносин у цій сфері, поряд із цивільно-правовою складовою, все більшої ваги набирає адміністративно-правова складова медичного права [3, с. 194].

Зрозуміло, що держава не може найняти таку кількість контролерів, щоб щоденно перевіряти дотримання кожним вимог законодавства, прийнятих для боротьби з пандемією Covid-19. Проте, навіть

вибіркові рейди показуватимуть дієвість норм законодавства, і це буде кроком в боротьбі з Covid-19.

Нещодавно внесено зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення, яким запроваджено відповідальність за порушення правил щодо карантину людей (ст.44-3 КУпАП) [4], адже наявність обов'язку при відсутності відповідальності за його невиконання деякі особи сприймають як рекомендацію і не більше того.

Запроваджуючи заборони, важливо пропонувати і альтернативні шляхи, що зменшить кількість порушень і знизить рівень негативного сприйняття обмежень у суспільстві. Наприклад, запровадження обмеження на кількість пасажирів в салоні громадського транспорту, логічно, що мало б бути одночасно із збільшенням кількості рухомого складу на маршрутах. Адже, незважаючи на те, що частина працівників перейшла на дистанційну форму праці (студенти — дистанційне навчання) кількість пасажирів перевищує можливості громадського транспорту у здійсненні перевезення, що негативно відображається на дотриманні пасажирями інших протиепідемічних заходів (переповнені «маршрутки» навряд чи сприяють дотриманню соціальної дистанції). Обмеження в громадському транспорті щодо кількості пасажирів у салоні створює конфліктні ситуації, як між водієм/кондуктором і пасажирями, так і між самими пасажирями.

Зрозуміло, що ніхто не примушує пасажирів їхати у переповненій «маршрутці», і ніхто силоміць не утримує працівника у роботодавця, який не запроваджує дистанційної форми роботи і життя важливіше і т.д. Але якщо у людини є вибір або працювати або стати безробітною, то чи дійсно вже такий широкий вибір є у людини...

Трудове законодавство зазнало змін [5] (у разі встановлення Кабінетом Міністрів України карантину відповідно до Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» термін перебування у відпустці без збереження заробітної плати на період карантину не включається у загальний термін, встановлений частиною другою цієї статті (15 календарних днів на рік)). Так, це допоможе не втратити роботу у період карантину, якщо є проблеми дістатись роботи, та чи кожен має в сім'ї ресурси не мати стільки часу доходу, навіть якщо роботодавець погодиться «відпустити» працівника у відпустку такої тривалості.

При розгляді у суді справ щодо порушень (зокрема, маскового режиму) суди звертають увагу не тільки на наявність самого факту по-

рушення, але і на ставлення особи до проступку, який несе загрозу громадському здоров'ю та належному фіксуванню факту проступку.

Так, у судовій справі №759/18204/20 суд, розглядаючи справу про порушення водієм автобуса маскового режиму (надавав послуги з перевезення пасажирів по маршруту № 576, без засобів індивідуального захисту (без маски), враховуючи його щире каяття), обмежився усним зауваженням [6].

У судовій справі №735/13044/20, суд, розглядаючи справу про порушення пасажиром в автобусі маскового режиму (пасажир свою вину у вчиненні адміністративних правопорушень не визнав та пояснив, що його впустили в автобус без маски, він купив білет та поїхав, потім його почали виганяти з автобуса. Він просив надати йому можливість придбати маску, проте такої можливості йому надано не було, викликали працівників поліції) прийняв рішення про закриття провадження у зв'язку з відсутністю складу правопорушення, мотивуючи рішення тим, що працівники поліції не оформили матеріали належним чином [7].

Для гарантування інфекційної безпеки в період пандемії необхідний якісний інформаційний простір, належний інфекційний контроль, адекватні обмежувальні заходи із одночасним забезпеченням альтернативних чи допоміжних заходів для задоволення потреб осіб, оформлення належним чином факту проступку. Також на рівень інфекційної безпеки впливає вакцинація, що є темою, яка потребує окремого дослідження.

Список використаних джерел

1. Оперативна інформація про поширення коронавірусної інфекції 2019-nCoV / Міністерство охорони здоров'я. URL: <https://moz.gov.ua/article/news/operativna-informacija-pro-poshirennja-koronavirusnoi-infekcii-2019-ncov>. (дата звернення 30.11.2020)

2. Про затвердження Тимчасових рекомендацій щодо організації проти-епідемічних заходів при здійсненні дозволених видів діяльності, які передбачають приймання відвідувачів в офісних приміщеннях, на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19) : Постанова від 09 травня 202 р. №16 / Міністерство охорони здоров'я України. Головний державний санітарний лікар України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0016488-20#Text> (дата звернення 30.11.2020)

3. Гревцова Р.Ю. Медичне право України: тенденції і перспективи розвитку в умовах глобалізаційних та євроінтеграційних процесів [Електронний ресурс] / Р.Ю.Гревцова — Режим доступу до ресурсу: <http://lcslaw.knu.ua/index.php/arkhiv-meriv/1-6-2014/item/159-medychne-pravo-ukrainy-tendentsii-i>

perspektyvy-rozvytku-v-umovakh-hlobalizatsiinykh-ta-ievrointehratsiinykh-prot-sesiv-hrevtsova-r-yu

4. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Кодекс України від 07 грудня 1984 р. №8073-Х / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#n4415> (дата звернення 30.11.2020)

5. Кодекс законів про працю України : Верховна Рада України : від 10 грудня 1971 р. №322-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08> (дата звернення 30.11.2020)

6. Постанова від 11 листопада 2020 р. у справі №753/18204/20 / Святошинський районний суд м. Києва. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/93096207> (дата звернення 30.11.2020)

7. Постанова від 16 вересня 2020 р. у справі №753/13044/20 / Дарницький районний суд м. Києва. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91983426> (дата звернення 30.11.2020)

ПСИХІАТРИЧНА ДОПОМОГА В УМОВАХ РЕФОРМИ

Лісневська Н.О.,

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

(м. Київ, Україна)

«Психіатричні лікарні закривають, а «божевільні» пацієнти заповняють вулиці», протести психіатричних лікарень проти другого етапу медичної реформи — такі новини захопили інформаційний простір.

1 квітня 2020 року розпочався другий етап медичної реформи, який зачепив і психіатричну галузь. Нове фінансування «гроші за пацієнтом», а не традиційна субвенція, не підтримують спеціалізовані клініки.

Медична реформа набрала чинності з 1 квітня 2020 року. А про зміни у психіатрії стало відомо ще у 2017 році. Три роки тому було ухвалено Концепцію розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року.

Вона передбачала зміну організаційної структури. Тобто акцент мав бути зроблений саме на амбулаторну психіатричну допомогу, а не на стаціонари у профільних клініках.

18 грудня 2018 року набрав чинності наказ МОЗ, що багатопрофільні лікарні мають забезпечувати стаціонарну допомогу за спеціальністю психіатрія.